

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباراد
بین بوم و بر زنده یک تن مباراد
همه سر به سرتون په کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

Ideological

afgazad@gmail.com

مسایل ایدئولوژیک

درویش وردک
۵ جنوری ۱۴۰۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ لو مری مجلس (دَ اللَّهِ دَ غُوبِنْتَنِی پِرْ وَرَانْدَی اعْتَراض نَهْ کَوْل)

زمونیزیرو رشیخ محبی الدین ابو محمد عبدالقدیر (رضی الله تعالى عنہ) ده ۵۴۵ هجری قمری کال دشوالي دمیاشتی په دریمه په خانقا کی داسی و فرمایل:

دمقدراتو دننزلو په وخت دخداي عزوجل خخه مخ اړول، ددين مرینه، دتوحید مرینه او د توکل او اخلاص مرینه ده.
دمونمن زره دبلاوو دننزلو په وخت کی دولی؟ اوخرنګه؟ خخه لیری وي، بلکه په تولو مقدراتوکی په توله سره تسلیم
وي. دبری په هیله دصابرینو په دله کی واوسی او د خداي په لاره کی ويښ او هوبنیار اوسي. له خدايیمه غافل کېږي،
دغه هوبنیاری دژوندانه په وخت کی لاس ته راوري، له مرینی وروسته هوبنیاری کټه نلري.
مخکی له دی چې الهی حضورته ودریوی او مخکی له دی چې فرصت له لاسه ووزی او د پیشیمانی سبب وکړۍ
هوبنیار زره لاس ته راوري، حکم هلتنه بیا پیشیمانی کټوره نده.

څلپ زیرونه مو اصلاح کړی، هرکله چې زره صلاح و مومی ستاسو تول احوال به په صلاح راشی. نو حکم دی چې
پیغمبر اکرم (صلی اللہ علیہ وعلی آلہ واصحابہ وبارک وسلّم) فرمایلی:
«فِيْ إِبْنِ آدَمْ مُضْعَةً إِذَا صَلَحَ صَلَحَ لَهَا سَائِرُ جَسَدِهِ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَتْ فَسَدَ لَهَا سَائِرُ جَسَدِهِ، إِلَّا وَهِيَ الْفَلْبُ» - «دبني آدم په
وجودکی یوه توته غونبه شته چې که اصلاح (روغه) وي، نو بدین تول غری به بې صحیح اوروغ وي، او که فاسده
شی؟ نو دن بدن فساد له خان سره راوري، پوه شی! هغه زره دی».

اما د زړه صلاح او سلامت په پرهیزگاری او په خداي عزوجل باندی توکل او په توحید او په اعمالوکی په اخلاص پوری
تریلی دی اوتباھی بې ددوی په نشتولی کی ده.

زره په بدن کی، په قفس کی دالو تونکی په خیر دی، یا په یوه صندوقچه کی یوکو هر، یا په یوه خزانه کی مال، روښانه ده
چې د قفس ارزښت ده ګی په مال کی دی. قفس په یوازی توکه او تشه صندوقچه او پا تشه خزانه ارزښت او اعتبارنلري.
ای خدايی تول غری او جوارح مو په څله بنده ګی کی مشغول لره، زمونیزیرو نه د معرفت په نور روبنایه کړه او په
تول عمر شپه او ورځ مونږ په تامشغول وکړزو ه او له غفلت خخه مو په امن وساته. مونږ ده ګه څه په ترسره کولو

بریالی کرە چى ستا نیکوبنده گانوستاسپیچلى درگاه تە وراندى كرى. هغە خە چى دى ددوى معنوی غذاگرخولى مونېرته هم راوېبىنه، له مونېرسره داسى اوسمە لكە ددوى سره چى وى. آمين!
ای قومە(ای دېپروانوپى)، دخداي داوامرۇ داطاعت لپاره داسى اوسمى لكە چى نیکوكاران و، ترخوجى حواكمۇن خداي هم ستابسو پىرنىسبت داسى اوسمى لكە ددوى پروراندى چى و..

كە غوارى چى دخداي تعالي دعنایت ور وگرخى، پە بندە كى، امروزلواوصىر تكىيە وكرى. پە هغە خە چى دتساساونورپە هككە مقدرشۇي درضا پە سترگە وگورى. اى قومە له دنيا سره پريکرون وكرى اوپيازى يى پە چانگىروبرخو پاملىنە وساتى، ولى دتفقى اوپرھيزگارى پە لاسونو. وروستە دآخرت پە فكركى اوسمى اودآخرت مناسب اعمال اوکرە غورە كرى دخداي له اوامرو اطاعت وكرى اول خانتە پند وركرى بىانوروتە.
(اي غلامە) لومرى خىل نفس تە خىرشه، خىل خانتە نصىحەت وكرە بىانوروتە. دخان اصلاح تە لومرىتوب وركرە، چكە پە تاكى تراوسە داسى خە باقى دى چى اصلاح تە ارىتىالرى اوترخوجى خىل خان كاملا اصلاح نكى؟ خرنگە كولاي شى چى نورىنفس له بىندە ورخورى؟

تە اوس روندىي خرنگە كولاي شى دنورولاربىونە وكرى؟ پە پورە بىنايى كولاي شى دنورو لاس نيونكى اوسمى. تكىه لامبوزن كولاي شى چى دنفس پە بىندىكى غرق شوى ورخورى. رون زىرى انسانان كولاي شى معرفت الله تە لاربىونە وكرى، هغە خۈك چى پە دى لارە كى جاھل دى دنورو له رەنمایى خخە ناتوانە دى.

دخداي دامرپروپرماندى ولى؟ ملى؟ نشته، پس هغە درتە گران كرە اوھەغى پە رضا عمل وكرە نە دغىرپە رضا، له خايە وپىرىپە نە له مخلوقە. ولى داتول دنىت پە خلوص ترسە كىرى نە يوازى دېبى پە وينا. داكارونە باید پە خلوت اوپيازىتوب كى ترسە شى نە پە ئاظاھرىكى، چكە كە توحيد دچا دكوريپە دروازە كى وى اوشرك يى پە دننە كى وى داعين نفاق دى اودوه مخى. ژبه دى له پرھيز اوتفقى خبروركوى اوزىرە دى له فسىق اوفجورە. پە ژبه شاڪرىي ولى پە زىرە ناشكەرە اومعترض.

پە دى هككە متعال خداي درسول(صلى الله عليه وسلم) پە ژبه وايى:
(يَا أَيُّهُ الْأَنْبَاءِ إِذَا نَازَلَ رَبُّكَ مَنْزَلَهُ صَاعِدٌ)

«اي دايم اولادە: زما نىكى تاتە نازلىرى ولى پە بدل كى يى ستا بدى زماخواتە راپورتە كىرى». واي پىرتا، حيرانى دە! دخداي بىندىكى ادعاكوى ولى دنوروپرستش كوى، كە پە رىيستىخان دخداي بىندە بولى نوبە دە به باورولرى اودى به خىل ولى اوسرپېست وگنى، رىيستىنى مومن دنفس اودارزولە شىطان خخە پېرىۋى نكوى، دنفس شىطان تە ارزىبت نە وركوى چى پېرىۋى يى وكرى، اودنيا تە هم دومرە ارزىبت نە وركوى چى پروراندى يى پە گوندوشى، بلکە دنيا تە پە تىتە سترگە كورى اوآخرت غوبىتنە كوى. اوھركلە چى موخى تە ورسىرى نوددىنا زخارف(بنكلا) پېرىدەي اوحىقى مولا تە رسىرى.

پە تولو حالاتوكى پە خلوص سره بىندىكى كوى او درب عزوجل قول تە غورىنىسى چى فرمائى:
(وَمَا أُمِرُوا إِلَيْهِ عَبْدُ اللَّهِ مُحَلِّصِينَ لَهُ الدِّينُ حُنَفَاءُ)-» امورو نكىشۇ، مگرپرته له دينە چى دخداي پرسىتش وكرى اوپە دين دمخلصوباورمندوخخە اوسمى. سورە بىنە آيه ۵.«.

دمخلوق پىستى شرك لە زىرە وباسە اوبارى ذات توحيد تە راونگىزە، دەرخە اوھرچا پىداکوونكى دى دى اوكتىلولوواك دده پە لاس كى دى.

ای چی دغیرخدای نه دنعمت غوبنتونکی بی! پوه شه چی ته هوبنیارنه بی، آیا داسی خه شته چی دالله په کیریابی خزانه کی شتون ونلری، چی له نورویی غواری؟ قال الله عَزَّ وَجَلَّ: (وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا عِنْدَنَا حَرَائِنُه)-«هیش شی نشته، پرته له دی چی خزانی بی له خدای سره دی. سوره حجرآیه ۲۱».

(ای بنده) وروسته دقتاً اقدرناؤدان ته په صبرتکیه وکره، دخبنتن درضاپه موافت سره بندگی وکره اوسترگی په لاره اوسه ترخو دالھی برکاتو خخه پرتاهم راتویی شی.

(ای قومه) راخی دالھی اقسى مخی ته دده مدقراتو او غوبنتوپوراندی سرتیتی واوسو. خپل ظاهر اوباطن مدقرا توسره په موافت اورضا سمبال کرو او دده په رکاب کی درضا عالم ته ولارسو، خرگنده خبره ده چی دپاشاه استاذی دپاشاه له مخی درناوی کیری. الهی اقدار خدای استاذی دی اوکله چی داسی واوسو نو دحق نیردی والی ته رسیرو.

(هَالَّكَ الْوَلَاءُ لِلَّهِ الْحَقُّ)- او هلتنه ده چی سرپرستی(پالنه) خدای لپاره حق ده سوره کھف آیه ۴۴-۴۵.

خرنگه چی دی پور ته ورسیدی دده دعلم له دریابه به بی وختنی، دفضل له دستاخوانه به بی روحانی نعمتونه خوری او دده له نیردی والی سره به انس پیداکری، او در حمت پرده به بی پرتاوغوربری. ولی ددی پور اهل له زرو یوکس اوله تولو قبایل او عشیرو یوفرد دی.

(ای غلامه) دتقوی رعایت او دشرع دحدودو رعایت او دنفس او هوس دشیطان سره مخالفت پرتالازم دی. دنفس دھوی او دنابابه ملگرو خخه ده وکره. پوه شه چی واقعی مومن په دی لاره کی دو راع خولی په سرکوی او خپله توره په تیکی نه ننباسی او دزیار او خوئینت له آسے زین نه پورته کوی. او په تول توان دنفس سره په مبارزه او جهاد لکیادی.

ددی مبارزی دارتیاو نه لپرخورل، له لپری سره عادت کول، دارتیاپه وخت دالھی امرپرینست خبری کول دی. په دنیا کی باید داسی متكلم واوسو لکه دبدن غری چی په آخرت کی په نطق او بیان راخی. که خدای تبارک و تعالی وغواری نو هر خه په وینا راولی او د جمداد اتو لپاره هم دوینا اسباب برابروی. که هره اراده و فرمایی نو دتر سره کولو اسباب بی هم پیداکوی. خرنگه چی بی اراده فرمایی چی خپل بنده گان دزیری او د آخرت دعذاب پواسطه له بدیو را وکرزوی، او در سولانو(علیهم السلام) پواسطه بی دغه بالغه حجت بیان کری دی. اوکله چی دنبوت اور سالت دور ختم شو نو دعلم او پواسطه داحتت بنده گانو ته رسوی. رسول اکرم(صلی الله علیه و سلم) فرمایی(الْعَلَمَاءُ وَرَئِسُ الْأَئْمَاءِ)-«علماء پیغمبر انوار اثان دی».

(ای قومه) خدای دنعمتونو شکر پرھائی کری او تیول غمونه دخای له جانبه و گنی. خدای په دی هکله فرمایی: (وَمَا بَكُمْ مِنْ نِعْمَةٍ فِمَنْ اللَّهُ)-«هر نعمت چی تاسوته و رسیرو دخای له جانبه دی. سوره نحل آیه ۵۳».

(ای غلامه) پوه شه چی ته اربی چی په یوازیتوب کی په و راع او زهد لاس پوری کری ترخو تا دمعصیت او گناه له بنده اوله تیارو او بنوئیللو راویاسی. ته حانی مراقبت او تذکرته اربی او د حق جل و علاپه لیدکی او سی، او دنفس او شیطانی هو اسره په مبارزه اربی.

دبيرو خلکو ويراني له خطاكا نو خخه او د بیرو زاهدانو ويراني دنفس له شهوته او د بادالو ويراني له وسوسی فکرونو په خلوت کی ده، او د صدیقینو ويراني دحق په مقام کی دريدل دی، تل خلک معرفت الله ته بولی، همیشه زیروننه دخای خوانه متوجه کوی او وایی:

ای زیونو او د انس او جن ارو اگانو او مریدانو، د مطلق و اکمن په لوری وز غلی، دزره په پیشو، دتقوی او توحید په پیشو له دنیا او آخرت نه د بیزاری اوله خدای نه غیر د هر خه پروراندی بی اعتنا، دغه کار درینتیا و بیونکو او د حق د مردانو دی. تول توان بی دخلکو د اصلاح په لاره کی تمامیری او له چمکی تراسمانه بی د توحید دعوت خپروری.

(ای غلامه) دنفس غرورله خانه لیری کره او ددی قوم دپینو خاوری او سه. ددوی پروراندی دخاوری په خيرتیت او سه.

خدای تبارک و تعالی فرمایی:

يَخْرُجُ الْحَىٰ مِنَ الْمَيَّتِ، وَيَخْرُجُ الْمَيَّتُ مِنَ الْحَىٰ- «ژوندی له خاورو راباسی او دمرگ پواسطه ژوندی په مروخاورو اروی.» ابراهیم عليه السلام بی له هغو مورا پلار خخه پیداکړ، چې زروننه بی دکفر پواسطه مره شوی و. څرنګه چې مونن ژوندی اوکافر مردی. موحد ژوندی او مشرک مردی. په دی علت خدای رسول(صلی الله عليه وسلم) په ژبه فرمایی:

(أَوَّلَ مَاتَ مِنْ خَلْقِ إِبْلِيسَ)- «زماله مخلوقات اوول مړی ابلیس و». یعنی چې زما نافرمانی بی و کړه او د معصیت په مرگ ګرفتار شو.

دا آخر زمان دی، په ریښتیا دنفاق بازار جور شوی، دروغو بازار رونق موندلی. دمنافقو دروغ جنوسره مه کښینه. واي پرتا، حیرانی! پوه شه چې سنا نفس منافق، دروغجن او بکاره کافر دی، څرنګه دده ترڅنګ آرامه بی؟ دده سره په مخالفت را پورته شه، مهاربی کړه، آزاد بی مه ایله کوه، جیل ته بی واچوه او داسی حق بی ورکړه چې ورسره بنایی. دکوشش او مجاهدت په ذريعه بی له بیخه وباسه، مه پر پریده چې درباندی لاس بری شی، دخان رام بی و ګرزوه او پری سپور شه.

دزره له غوبنستو او آرزو ګانوسره مه کښینه، ځکه هغه دکوچنی بی عقله ماشوم غوندی دی، څرنګه دلبر عمرله ماشومه غواړی خه زده کړی؟ نفسانی آرزو ګانی او هوا او هوس په حکم کی شیطانان دی، شیطان ستا اوستا دپلار آدم عليه السلام دبنمن دی، څرنګه له خپل غلیم سره انس اخلي؟ ته نه پوهیږی چې ستا او دده تر منځ پخوانه دبنمنی او وینی تؤیidel شتون لري؟ دده له فکره مه هو سا کېره چې دی ستاد پلار او مور قاتل دی.

که پرتاهم لاس بری شی تا به هم له منځه یوسی، څرنګه چې بی دوی هلاک کړل. دتقوی او توحید په وسله سمبال دشیطان اونفس جګړی ته ورشه، په ظاهر او باطن کی خان ساتنه او زهد دشیطان سره ستا تیره توره ده، ستا لښکری په دی لاره کی بیا هم له لوی خدای خخه مرسته او استعانت غوبنست دی. داتر تولو غوره وسله او لښکری دی چې په آسانی دشیطان لښکری چې دانسان په نوع کی بی رسوخ کړی ماتې کړی او بیخ او بنسټ بی وباسه. بری همیشه ده ګه چاپه برخه دی چې خدای بی مل وی.

(ای غلامه) دنفسانی غوبنستو او هوا سره مه مل کېره، دنديا او آخرت پروراندی بی اعتنا او سه. له خدای عزوجل پرته له هیچا پېروی او متابعت مکوه. نو هله به داسی خزانی ته ورسیروی چې فنا او نابودی و نلری. نوبیابه دحق تعالی لخوا داسی هدایت ته ورسیروی چې ضلالت او ګمراهی و نلری. له خپل ګناهونو توبه وباسه او دخپل رب خواته وزغله او هر کله چې دی توبه و ایسته نوداسی او سه چې په ظاهر او باطن کی تائب و او سی، ځکه باطنی او دزره توبه همیشنى ملګری دی.

دګناه جامی له خانه وباسه، دخال صانه توبی اوله خدای تبارک و تعالی نه دشرم له مخی، نه دظاهر او مجازله مخی. دامر احل دزره داعمالو خخه دی چې د ظاهری غرو دپاکی او طهارت او د عبادت په پایله کی لاس ته راخي. زره لره دنده ده او تن لره دنده ده، هر کله چې زره دمادی علاقه اور دنیوی تعلقات او مخلوق ته دپاملرنی خخه خلاص شی، د توکل او معرفت الله په دریاب کی دایمان دبیری پواسطه په حرکت راخي، او تول ظاهری اسباب ایله کوي. او کله چې د معرفت په دریاب کی په لامبو شو نو وايی: **(الَّذِي خَلَقَنِي فَهُوَ يَهْدِنِي)**-(هغه خدای چې پیداکړی بی یم، لاره به هم راوښئ).

له یوه غاری بلی ته هدایت کیری. له یوه ځایه بل ځای ته ترڅوچی دحیقیت مستقیمی لاری ته ورسیروی او هرکله چی خدای یادوی، نوسمه لاره ورته بنکاری. او دزره تولی تیاری یې دحی جل و علا په یادولو له منځه ځی. او ددی لاری تول و اینونه ترپنسلاندی کوي. او هرکله چی په دی روحانی سیرکی له ګواښ اومخالقونو سره مخ شی، دائمان څراغ بی مخی ته روښانه کیری او دی په شجاعت سره راهنمایی کوي، دویری او وحشت اوريبي مرکيری، او دویری او وحشت پرځای دانس، فرح او قرب نوری په زیونو کی روښانه کیری.

(ای غلامه) هرکله چی درته کوم درد ورسیرو هغه په صبر او شکیبایی ومنه ترڅوچی یې دوا درته ورسیرو، او هرکله چی یې دوا ته ورسیدی؟ نو دخای شکر پرځای کړه، چې پدی توګه به درته دژوندانه لاره او واره شی. دوزخ دا روپرې د مومنانو زړونه څیری او مخونه یې ژیروی او زیونه غمگین کوي. په دی حال کی دی چې متعال خدای درحمت اولطف او به ددو په زیونو توبوی او د آخرت د خلاصون لاری ددو پرمخ پرانیزی ترڅوچل ټانونه د باطن په ستر ګوو ګوري.

نوکله چی مومن دی مرحلی ته ورسیرو او دزره اطمینان او سکون ورته حاصل شی او لېږ هوساشی، نو دجلال دروازه بی پرمخ پرانیستل کیری، ترڅو ویره یې له پخوا ډېره شی. اوکله چی یې دغه مرحله هم په صبر او شکر پای ته ورسوله د جمال دروازه یې پرمخ پرانیستل کیری ترڅو دپوره داد سکون او آرامش مرحلی ته ورسیرو، دغه درجی او پورونه یو په بل پسی ترلاسه کیری.

(ای غلامه) زیارو باسه ترڅودی غم او هم یوازی دانه وی چې څه و خوری؟ څه و خبئی؟ څه و اغوندی؟ له چاسره واده وکړي، چيرته واوسی اوخرنګه د دنیا مال راغوند کړي، داتولی د شیطانی نفس آرزوکانی دی، دزره او باطن معقوله غوښتنه چې دباری تعالی داقدس ذات په لته کی دی، څه شووه؟ باید تول غم مو دخای رضا وی چې دنیا پرځای یې درته آخرت مقرر کړي. که چې دنیا بنکلا ته دی په تیته وکتل، نو د آخرت همیشني نعمت به درته درکراي شی. که دله عمره یوه ورځ پاته وی نو د خپل ټان او خپلو اعمالو په محاسبه او رازونه پیل وکړه، او د مرک دورخی لپاره، هغه ورځ چې د مرک فرشته در پسی راشی، یو څه زیرمه کړه.

دنیا په حکم کی پخلنځی دی دقوم لپاره، او آخرت داو سید او اتم کیدوځای. او هرکله چې الهي غیرت په زیونو نازل شی نو د دوی او آخرت تر منځ ټایل شی، په دی وخت ټان نه په دنیا تړلی بولی اونه هم په آخرت، او یوازی په لقاء الله فکر کوی اونه په بل څه.

ای دروغجنه! په تا خدای د نعمت او هوساینی پروخت ګران دی اوکله چې کومه بلا درباندی راشی داسی تیښته کوي لکه چې هیڅ وخت دی دخای دوستی ادعا نده کړي، پوه شه چې دینه ریښتینولی او درواغ دا زماښت پروخت معلوم میري. هرکله چې د متعال خدای له خوا په کوم درداوغم اخته شوی او صبر او تیکاو دی له لاسه ورنکر، کولای شی دخای دوستی ادعا وکړي.

روایت دی چې یوکس رسول الله عليه السلام ته راغی او ویل یې: یار رسول الله ماته دیر ګران یې: حضرت په ځواب کی ورته وویل: (استَعِدْ لِلْفَقْرِ جِلْبَابًا)-«په دی حال کی دخان لپاره د فقر خادر جوړ کړه».

بل کسی بیا رسول الله (صلی الله علیه وسلم) ته راغی او ویل یې: خدای راباندی دیر ګران دی، حضرت و فرمایل: (اتَّخِذْ لِلْبَلَاءِ جِلْبَابًا)-«دخان لپاره د بل اپروراندی خادر تیار کړه». ځکه دخای او رسول مینه د فقر او بل اسره یو ځای ده. پدی هکله یوله صالحینو داسی فرمایي: (وَكُلَّ الْبَلَاءِ بِالْبَلَاءِ كُنْ لَيْذِعِي لَوْمَ يَكُنْ كَذَالِكَ وَالاَكَانَ اَحَدِيَذِعِي مُحَبَّةَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ)-« دخای او رسول په مینه بلا نازله شوی ترڅو هرڅوک دا ادعا و نکري، اوکه داسی نه واي نو هرچا به

دخدای دوستی ادعا کوله. نوئکه دخدای اور سول دوستی دبلایاو او فقر پروراندی په ثبات او پایداری او دمصائبو په تحمل ولاره ده».

رَبَّنَا أَتَنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقَنَا عَذَابَ النَّارِ. آمين